

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΕΤΤ 2009

Χαιρετισμός του Μάκη Παπαδόπουλου, υπεύθυνου του Τμήματος Οικονομίας της ΚΕ του ΚΚΕ

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί συνάδελφοι,

Εκ μέρους της ΚΕ του ΚΚΕ θα ήθελα να συγχαρώ την ΕΕΤΤ για τη διοργάνωση του Συνεδρίου και να ευχαριστήσω για την πρόσκληση.

Οι αυξημένες δυνατότητες για την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών που γεννούν οι γρήγορες τεχνολογικές εξελίξεις αποτελούν κοινό τόπο και δε χρειάζεται να σταθούμε αναλυτικά στο θέμα αυτό. Οι τεχνολογικές δυνατότητες για πληροφόρηση, ενημέρωση, ηλεκτρονική μάθηση, τηλεϊατρική, τηλεεργασία, ηλεκτρονική συναλλαγή με το δημόσιο έχουν πολλαπλασιαστεί.

Το πραγματικό πρόβλημα αφορά τους πολιτικούς και κοινωνικούς όρους ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας και ιδιαίτερα της ευρυζωνικής σύγκλισης μεταξύ τηλεπικοινωνιακών ομίλων και ΜΜΕ, με γνώμονα τη **μέγιστη δυνατή ικανοποίηση** των λαϊκών αναγκών. Με άλλα λόγια, **ευρυζωνικότητα από ποιον και για ποιον;** Ποιος και με ποιο κριτήριο αποφασίζει για τις προτεραιότητες, ποιος θα πληρώσει και ποιος θα καρπωθεί τη μερίδα του λέοντος απ' τα οφέλη;

Στην απάντηση αυτών των ερωτημάτων αναμετρούνται σήμερα **δύο στρατηγικές**. Η πρώτη της ΕΕ που προωθούν με συνέπεια και σταθερότητα οι κυβερνήσεις του δικομματισμού, θεωρεί την επικοινωνία, την ενημέρωση, το ψηφιακό μέρισμα, το φάσμα των συχνοτήτων σαν εμπορεύματα. Αναζητά διαχειριστικές λύσεις στο πλαίσιο της «απελευθερωμένης» αγοράς. Η δεύτερη στρατηγική που υποστηρίζει το ΚΚΕ, θεωρεί σαν **δημόσια αγαθά** τα κοινωνικά δικαιώματα στην επικοινωνία, στην πληροφορία, στην ενημέρωση και προτείνει ένα ριζικά διαφορετικό δρόμο ανάπτυξης με γνώμονα το σύνολο των κοινωνικών αναγκών και όχι το καπιταλιστικό κέρδος.

Δεν είναι δύσκολο να προσδιορίσει κανείς τις συνέπειες της πρώτης στρατηγικής της κοινοτικής πολιτικής της «απελευθέρωσης» στη χώρα μας. Καταρχάς με την πρόταξη στο ΕΣΠΑ της κατασκευής ενός νέου δαπανηρού δικτύου ευρυζωνικής πρόσβασης με οπτικές ίνες που το κόστος κατασκευής του θα ξεπεράσει τα 2 δις ευρώ, **χωρίς αναλυτική τεκμηρίωση** της επιλογής εγκατάλειψης άλλων φθηνότερων λειτουργικών τεχνικών λύσεων.

Πέρα απ' τη συζήτηση σχετικά με τις προτεραιότητες των κυβερνητικών επιλογών, ωφελημένοι θα βγουν **ελάχιστοι όμιλοι που θα υλοποιήσουν τα έργα υποδομής** με τη μορφή των **συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)**.

Απ' την άλλη οι εργαζόμενοι θα πληρώσουν διπλά σαν φορολογούμενοι στη φάση κατασκευής και σαν χρήστες στη συνέχεια, με **πολλαπλάσια τελικά επιβάρυνση** απ' τα συμβατικά δημόσια έργα όπως αναδεικνύει η διεθνής εμπειρία.

Σε αντίστοιχη κατεύθυνση βρίσκεται και η **ιεράρχηση των εφαρμογών του νέου σύγχρονου δικτύου ευρυζωνικής πρόσβασης** που θα υλοποιηθεί τα επόμενα χρόνια. Τόσο οι **προτεραιότητες** νομοθετικών ρυθμίσεων όσο και μια σειρά **περιορισμοί** που τίθενται στις συνδέσεις (όπως ασυμμετρία upload και download για το χρήστη, η μικρή συνδεσιμότητα μεταξύ των παρόχων) υποβαθμίζουν τη **διαδραστική αξιοποίηση** του διαδικτύου. Αυξάνεται άνισα η δυνατότητα λήψης δεδομένων απ' το χρήστη, με έμφαση στην ψηφιακή τηλεόραση, σε σχέση με τη δυνατότητα αποστολής δεδομένων.

Οι αιτίες που καθορίζουν τις προαναφερόμενες προτεραιότητες είναι προφανείς. Δημιουργείται ένα **νέο πεδίο κερδοφόρας τοποθέτησης υπερσυσσωρευμένου**

κεφαλαίου και μάλιστα στη φάση εκδήλωσης της κρίσης. Η ίδια η Ένωση **Εταιρειών Κινητής τηλεφωνίας** έχει αναγνωρίσει παρουσιάζοντας σχετική μελέτη ότι ο **κλάδος εισέρχεται σε φάση «ωρίμανσης»** και η ανάπτυξη του την επόμενη πενταετία εξαρτάται απ' τη δημιουργία ευνοϊκού επενδυτικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη των δικτύων 3G.

Η υποβάθμιση της δυνατότητας **ανάδρασης στο διαδίκτυο** απ' την πλευρά των χρηστών συνδέεται και με τα **αυταρχικά μέτρα περιορισμού της ελεύθερης πρόσβασης** των χρηστών που έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Οι αλλαγές στο κοινοτικό ρυθμιστικό πλαίσιο **περιορίζουν την πρόσβαση** στο όνομα της απειλής της ασφάλειας αλλά και των συμφερόντων ομίλων που η ανταλλαγή αρχείων θίγει την κερδοφορία τους.

Στην ίδια κατεύθυνση της **εμπορευματοποίησης** κινείται η κυβέρνηση και στην **κατανομή των συχνοτήτων ψηφιακού μερίσματος**. Η βάση αντιμετώπισης του θέματος ήταν ήδη γνωστή απ' την **ψήφιση του Ν.3592/2007**. Πρόκειται για την παράδοση της ενημέρωσης σε **ιδιωτικούς μονοπωλιακούς ομίλους** με κριτήριο την οικονομική ισχύ τους. Ομίλους που επενδύουν σε αυτό τον τομέα όχι τόσο για τα άμεσα κέρδη (π.χ. από διαφημίσεις), **όσο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προώθησης των γενικότερων οικονομικών και πολιτικών επιλογών τους**. Η ΝΔ προχώρησε ήδη απ' το πλαίσιο παραχώρησης της χρήσης συχνοτήτων που υπήρχε επί ΠΑΣΟΚ, στο πλαίσιο διασφάλισης της **εκμετάλλευσης της συχνότητας απ' τον ιδιώτη**. Την πορεία επιδείνωσης υπογραμμίζει και η πρόταση της ΕΕΤΤ **να παρακαμφτεί πλήρως η αναλογική αδειοδότηση** (αδειοδότηση παρόχων αναλογικών τηλεοπτικών προγραμμάτων) καθώς και η έμφαση στην εναρμόνισή μας με την ΕΕ όπου δεσπόζει η **εμπορική προσφορά κάθε ομίλου** σαν βασικό κριτήριο επιλογής.

Οι αναφορές περί πολυφωνίας, πλουραλισμού, δεν πρόκειται να ξεγελάσουν πολλούς για μεγάλο διάστημα.

Στη βάση της σύγκλισης των τεχνολογιών ελάχιστοι μονοπωλιακοί όμιλοι θα ελέγχουν τελικά την επικοινωνία, την ενημέρωση, τη μουσική και κινηματογραφική παραγωγή. Η τεχνολογική σύγκλιση αποτελεί ένα **πεδίο οξύτατου μονοπωλιακού ανταγωνισμού**. Ταυτόχρονα **δίνει ώθηση στην τάση συγκέντρωσης και συγκεντροποίησης του κεφαλαίου** και αύξησης της διαπλοκής των σχετικών κλάδων. Ήδη στη χώρα μας είναι ορατή δια γυμνού οφθαλμού η κινητικότητα για διαμόρφωση **νέων στρατηγικών συμμαχιών και συγχωνεύσεων στις τηλεπικοινωνίες.**

Γενικότερα στην ΕΕ οι 4 ευρωπαϊκοί μεγαλύτεροι τηλεπικοινωνιακοί όμιλοι ελέγχουν πάνω απ' το 50% της ευρωενωσιακής αγοράς, αποδεικνύοντας ότι η εποχή του ελεύθερου ανταγωνισμού ανήκει οριστικά στο παρελθόν και ότι τα μονοπώλια αποτελούν γνήσια τέκνα και όχι στρεβλώσεις της αγοράς. Στο πλαίσιο της «απελευθερωμένης» αγοράς και της ιδιωτικοποίησης του ΟΤΕ που ξεκίνησε το ΠΑΣΟΚ και ολοκλήρωσε η ΝΔ, η λαϊκή κατανάλωση δεν ωφελήθηκε ανάλογα με τη σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας, την οποία καρπώθηκε ο κεφάλαιο.

Επίσης στο πλαίσιο της καπιταλιστικής αγοράς η τεχνολογική εξέλιξη της σύγκλισης δεν μπορεί να οδηγήσει στην ουσιαστική μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων. Η ανιστόρητη άποψη της εξάλειψης των περιφερειακών ανισοτήτων χάρη στις τεχνολογικές εξελίξεις εμφανίστηκε πολλές φορές στο προσκήνιο, κυρίως μετά από κάθε σημαντικό τεχνολογικό επίτευγμα, απ' το σιδηρόδρομο μέχρι την εμφάνιση του διαδικτύου. Οι φορείς της αδυνατούν να κατανοήσουν τις αιτίες που καθιστούν την ανισόμετρη ανάπτυξη οργανικό στοιχείο του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής.

Μήπως όμως μπορεί να αναιρέσει τις όποιες αρνητικές συνέπειες η κρατική ρύθμιση; Η δυνατότητα κρατικής ρύθμισης της «απελευθερωμένης» αγοράς

οροθετείται αντικειμενικά στη διαχείριση του ανταγωνισμού μεταξύ του πρώην κρατικού μονοπωλίου του ΟΤΕ και των ανταγωνιστικών ιδιωτικών ομίλων. Η κρατική ρύθμιση δεν μπορεί να αναιρέσει τις νομοτέλειες της αγοράς, το ανταγωνιστικό κινήρι του πρόσθετου κέρδους και αυτό αποτυπώνεται στο ίδιο το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και στη δράση της ΕΕΤΤ.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα η προηγούμενη αδειοδότηση Wimax με τη χαλαρή απαίτηση για κάλυψη 20% ανά γεωγραφικό διαμέρισμα, τη στιγμή που είναι γνωστό το ιδιόμορφο γεωγραφικό ανάγλυφο της χώρας και η δυσκολία σχεδιασμού δικτύου πολλαπλών υπηρεσιών για μεγάλη πληθυσμιακή κάλυψη.

Η διέξοδος που προτείνει το ΚΚΕ προτάσσει τις λαϊκές ανάγκες και εστιάζει στις πολιτικές προϋποθέσεις για τη συνδυασμένη ικανοποίηση τους, δηλαδή την κοινωνικοποίηση των βασικών μέσων παραγωγής, τον κεντρικό σχεδιασμό και τον εργατικό έλεγχο. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της λαϊκής οικονομίας, ο **ενιαίος κρατικός φορέας επικοινωνιών** μπορεί:

- ✓ να διασφαλίσει τη φθηνότερη, ευκολότερη, ταχύτερη και ασφαλή πρόσβαση όλων των πολιτών σε ένα μεγάλο εύρος μέσων και υπηρεσιών, να εντάξει την ευρυζωνικότητα στο πλαίσιο της καθολικής υπηρεσίας
- ✓ να κατοχυρώσει το δικαίωμα στην ενημέρωση και τη δυνατότητα συνδικάτων, επιστημονικών συλλόγων, κοινωνικών φορέων να διαθέτουν μέσα ενημέρωσης
- ✓ να προτάξει τις ανάγκες της περιφέρειας, ιδιαίτερα των ακριτικών και νησιωτικών περιοχών
- ✓ να προσδιορίσει τις προτεραιότητες και τον προσανατολισμό ανάπτυξης της τηλεκπαίδευσης, της τηλεϊατρικής, της εξυπηρέτησης του πολίτη απ' το δημόσιο και κάθε άλλης χρήσιμης εφαρμογής
- ✓ να αναπτύξει την αναγκαία έρευνα και να κατοχυρώσει τα πνευματικά δικαιώματα των ερευνητών και τα δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων.

Προτείνουμε έναν δύσκολο δρόμο που οδηγεί σε ρήξη με την εξουσία των μονοπωλιακών ομίλων. Όμως αυτός ο δρόμος είναι απόλυτα ρεαλιστικός για τις λαϊκές ανάγκες.

Μ' αυτές τις σκέψεις συγχαίρουμε για άλλη μια φορά την ΕΕΤΤ που μας έδωσε την ευκαιρία της παρουσίασης της στρατηγικής μας πρότασης.